

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/70/2020
Identifikačné číslo spisu: 2319010923
Dátum vydania rozhodnutia: 24.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2319010923.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Juraja Klimenta na neverejnom zasadnutí konanom 24. augusta 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. W., pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., o dovolaní obvineného O. W. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Ondreja Bartošoviča proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2020, sp. zn. 5 To 145/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného O. W. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 25. septembra 2019, sp. zn. 31 T 88/2019, uznal obvineného O. W. (ďalej aj „obvinený“ alebo „dovolaťel“) vinným zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., a to na skutkovom základe uvedenom v rozsudku. Za to mu podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 5 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní osem rokov a šesť mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho pre výkon trestu zaradil do ústavu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 2, § 78 ods. 1 Tr. zák. obvinenému zároveň uložil ochranný dohľad v trvaní dva roky. Podľa § 287 ods. 1 Tr. zák. ho zaviazal na náhradu škody vo výške 19,25 Eur poškodenému M. N. (ďalej len „poškodený“) a so zvyškom nároku na náhradu škody poškodeného podľa § 288 ods. 2 Tr. zák. odkázal na civilný proces.

Krajský súd v Trnave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 30. januára 2020, sp. zn. 5 To 145/2019, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie vo svoj prospech, z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., teda, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a je založené i na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom vytýkané pochybenia neboli v súlade s

ustanovením § 374 ods. 3 Tr. por. napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku na krajskom súde. Existenciu uplatnených dovolacích dôvodov obvinený obsahovo vymedzil s poukazom na to, že v konaní nebolo v dostatočnom rozsahu preukázané, že by došlo k naplneniu základných znakov skutkovej podstaty stíhaného zločinu, nakoľko súd sa podľa neho nezaoberal tým, či vôbec obvinený tušil, že v prípade poškodeného sa jedná o osobu vyššieho veku. Samotná výška veku poškodeného automaticky neznamená dopustiť sa trestného činu na chránenej osobe, ale musí byť prítomná určitá súvislosť medzi spáchaným skutkom a faktom, že sa jedná o chránenú osobu. Obvinený sa musí konania dopustiť práve preto, že sa jedná o takúto osobu. Prvostupňový ani odvolací súd sa touto právnou skutočnosťou absolútne nezaoberali a pri právnej kvalifikácii prihliadli len na dátum narodenia poškodeného, čo je nezákonné, nepreskúmateľné a arbitrárne. Dovolateľ ďalej namietol neprimeranú výšku uloženého trestu, keď súd opakovane obvinenému pripočítal jeho trestnú minulosť vo forme predchádzajúcich odsúdení, ktoré zohľadnil jednak ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. a aplikoval § 38 ods. 5 Tr. zák., keď opätovne vzal do úvahy spáchanie zločinu v minulosti, čím došlo k posunutiu dolnej hranice trestnej sadzby až na šesť rokov a šesť mesiacov, a napokon mu jeho trestnú minulosť pripočítal na vrub, keď mu uložil trest na osem rokov a osem mesiacov, teda navýšený o ďalšie dva roky a dva mesiace s tým, že pri odôvodňovaní tohto mimoriadne prísneho trestu súd opäť odkázal na trestnú minulosť obvineného, čo je značne diskriminačné, predpojaté a v rozpore s princípom nezávislosti a nestrannosti súdu. Trestná minulosť obvineného mu bola na vrub pričítaná v podstate trikrát, čo je nespravodlivé. Obvinený zhrnul, že v konaní nebolo preukázané konanie v úmysle okradnúť chránenú osobu, napriek tomu bol odsúdený podľa odseku tri príslušného ustanovenia Trestného zákona a ešte mu bol uložený trest takmer na hornej hranici trestnej sadzby. V ďalšom bode dovolateľ súdu vytkol, že z vykonaných dôkazov v dostatočnom rozsahu nevyplýva, že obvinený sa mal konania dopustiť. Súd celý rozsudok postavil na výpovedi poškodeného, pri ktorej vzhľadom na početné rozpory, ktoré obsahuje, možno mať dôvodné pochybnosti o jej pravdivosti a dôveryhodnosti. Súd sa s rozpormi vo výpovedi nevysporiadal. Navyše súdy vo svojich rozhodnutiach vytrhávajú z kontextu časti, ktoré smerujú proti obvinenému, avšak ani čiastočne neuvádzajú fakty, ktoré svedčia v jeho prospech. Takéto jednostranné hodnotenie dôkazov podľa názoru obvineného porušuje jeho ústavné právo na súdnu ochranu v širšom kontexte, čo je zvýraznené aj tým, že nebol vykonaný žiadny dôkaz navrhnutý obvineným. V súvislosti s právnym posúdením veci dovolateľ namietol i neaplikovanie zásady *in dubio pro reo*, keď mal za to, že nebola preukázaná jeho vina na skutkovom a právnom základe, ktorý sa mu v obžalobe kládol za vinu, a súd nesprávne hodnotil dôkazy a nesprávne posúdil skutkový stav. Za zásadné porušenie práva na obhajobu dovolateľ považoval i nevysporiadanie sa s návrhmi obhajoby na doplnenie dokazovania odvolacím súdom, nevysporiadanie sa s dôkazmi predloženými a zdôrazňovanými obvineným a opomenutie akejkoľvek zmienky o navrhovaných dôkazoch v uznesení odvolacieho súdu. Uzavrel, že v konaní bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutia oboch súdov sú založené na nesprávnom právnom posúdení skutkového stavu, preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že rozhodnutiami oboch súdov nižšieho stupňa a konaním, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech obvineného, následne, aby zrušil rozhodnutie okresného i krajského súdu, rovnako tak rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce, a aby prikázal okresnému súdu vec znova prejednať a rozhodnúť.

Dovolanie bolo v zmysle § 376 Tr. por. zaslané na vyjadrenie ostatným stranám konania.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta (ďalej len „prokurátor“) podal k dovolaniu vyjadrenie. Uviedol, že námietky obhajoby, zaradené pod dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., sú zjavne nedôvodné a vôbec nie sú spôsobilé naplniť označený dovolací dôvod, pretože smerujú výlučne k hodnoteniu skutkového stavu, ktorým je však dovolací súd viazaný. Tvrdenia obvineného smerujúce k nesprávnosti a neúplnosti skutkových zistení, rozsahu dokazovania a hodnoteniu dôkazov stoja podľa prokurátora mimo akýkoľvek uplatniteľný dovolací dôvod. Vo vzťahu k právnej kvalifikácii sa prokurátor stotožnil s kvalifikáciou vykonanou súdmi, pretože podľa jeho názoru konanie obvineného bolo subsumované pod správnu skutkovú podstatu. K námietke neprimeranosti trestu ďalej podotkol, že táto nie je spôsobilá byť dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. K samotnej primeranosti trestu sa vyjadril, že vzhľadom na osobu obvineného by bolo možné za primerané považovať aj uloženie trestu na hornej hranici trestnej sadzby, pretože prihliadnutie na osobu páchatela je

jedným zo zákonných dôvodov, podľa ktorého sa rozhoduje o druhu a výmere trestu, pričom spoločnosť je potrebné dôsledne chrániť pred nenapraviteľnými recidivistami. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Tr. por. prokurátor vytkol absenciu odôvodnenia skutočností a námietok, ktoré by tieto dovolacie dôvody boli spôsobilé naplniť. Dovolateľ nešpecifikoval, ktoré dôkazy považuje za nevykonané zákonným spôsobom a v čom mala takáto nezákonnosť spočívať, a neuviedol ani to, s ktorými návrhmi obhajoby sa súd nevysporiadal a čím malo byť zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. So zreteľom na uvedené prokurátor navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol pre nespĺnenie dôvodov dovolania podľa § 371 Tr. por.

Vyjadrenie prokurátora bolo doručené obvinenému a jeho obhajcovi (I. ÚS 355/2015), tento však možnosť zaujať k nemu stanovisko nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h), § 566 ods. 3 Tr. por.], bolo podané oprávnenými osobami [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), a súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. Najvyšší súd však zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolací súd úvodom vo všeobecnosti pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných väd. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia.

Osobitne Najvyšší súd pripomína, že dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak, z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. expressis verbis vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viažanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka najmä vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Ak má teda dovolací súd za to, že konkrétna námietka obsahovo vymedzená určitým spôsobom nespadá pod dovolací dôvod určený dovolateľom, môže ju subsumovať pod iný, správny, tak, aby bolo možné námietku v dovolacom konaní relevantne preskúmať.

Dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., v rámci ktorých poukázal na:

- nepreukázanie naplnenia znakov skutkovej podstaty stíhaného trestného činu vo vzťahu k vedomosti obvineného o vyššom veku poškodeného
- nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa vo vzťahu k spáchaniu činu na chránenej osobe
- nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu, najmä vo vzťahu ku kvalifikačnému znaku chránenej osoby
- neprimeraná výška trestu a jeho mimoriadna prísnosť
- opakované zohľadnenie trestnej minulosti obvineného pri ukladaní trestu
- dôkazná núdza vo vzťahu ku konaniu obvineného
- rozpory vo výpovedi poškodeného, pre ktoré je možné mať pochybnosti o jej pravdivosti a dôveryhodnosti
- nevysporiadanie sa s rozpormi vo výpovedi poškodeného zo strany súdov nižšieho stupňa

- jednostranné hodnotenie dôkazov súdom
- nevykonanie dôkazov navrhnutých obvineným
- nevysporiadanie sa s návrhmi obhajoby na dokazovanie a doplnenie dokazovania a absencia odôvodnenia rozhodnutia v tejto časti
- neaplikovanie zásady in dubio pro reo.

Keďže dovolateľ nepriradil obsah všetkých námietok ku konkrétnym uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por., dovolací súd, bez viazanosti dovolaním uplatnenými právnymi dôvodmi, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe, prijal vo vzťahu k ich subsumpcii a následne ich opodstatnenosti nasledujúce závery:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci. Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti už Najvyšší súd stabilne v rámci svojej rozhodovacej činnosti zdôraznil, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov je úspešným dovolacím dôvodom len vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného.

Dovolacie námietky tak, ako boli determinované dovolateľom, neobsahujú konkretizáciu skutočností, ktoré mali byť príčinou vytýkaného pochybenia. Dovolateľ, hoci dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. uplatnil, opomenul uviesť konkrétny dôkaz, prípadne dôkazy, ktoré mali byť súdom vykonané nezákonným spôsobom, a ako správne uviedol i prokurátor vo svojom vyjadrení k dovolaniu, nevymedzil ani, v čom táto nezákonnosť mala spočívať. So zreteľom na túto okolnosť, keď absentuje určenie predmetu a rozsahu dovolacieho prieskumu vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu, pričom nebolo možné ani posúdiť, či bola splnená zákonná podmienka zakotvená v ustanovení § 371 ods. 4 Tr. por., dovolací súd sa ním meritórne nezaoberal. Konajúci súd neskúmal naplnenie tohto dovolacieho dôvodu ani ex privata industria (z vlastnej iniciatívy) a nad rámec dovolacieho prieskumu, keďže mu to zákon, resp. samotná podstata dovolacieho konania, neumožňuje. Dovolací súd opakuje, že dovolací prieskum neslúži ako ďalšia riadna opravná inštancia, nie je preto možné dovolaním namietať ľubovoľné nedostatky, ale len také, ktoré sú presne vymedzené zákonom a zároveň sú jasne obsahovo determinované tak, aby bolo zrejmé, v čom konkrétny dovolací dôvod spočíva, pričom obsahové vymedzenie musí uplatnenému dovolaciemu dôvodu aj reálne zodpovedať.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právom na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu rozumie vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. O zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby v zmysle § 37 Tr. por., a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase reálne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, prípadne, ak ide o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného, pričom intenzita takéhoto porušenia musí dosahovať stupeň zásadnosti, ergo takéto porušenie musí kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť jeho základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Nesprávnym

právnym posúdením zisteného skutku a nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin v tomto prípade nešlo, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom takáto nesprávna subsumpcia bola v neprospech obvineného (teda spravidla pôjde o prísnejšiu skutkovú podstatu). Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je potom nesprávna aplikácia určitého ustanovenia hmotnoprávnej povahy.

Z podstaty dovolateľom tvrdených námietok spočívajúcich v:

- nepreukázanie naplnenia znakov skutkovej podstaty stíhaného trestného činu vo vzťahu k vedomosti obvineného o vyššom veku poškodeného
- dôkaznej núdzi vo vzťahu ku konaniu obvineného
- rozporoch vo výpovedi poškodeného, pre ktoré je možné mať pochybnosti o jej pravdivosti a dôveryhodnosti
- jednostrannom hodnotení dôkazov súdom
- neaplikovaní zásady in dubio pro reo,

vyplýva, že nesmerujú proti zásadnému porušeniu práva na obhajobu alebo právnomu posúdeniu veci, ale proti rozsahu vykonaného dokazovania (dôkazná núdza, rozpory vo výpovedi poškodeného), skutkovému stavu a hodnoteniu dôkazov súdmi nižšieho stupňa (nepreukázanie naplnenia znakov skutkovej podstaty, pravdivosť a dôveryhodnosť výpovede poškodeného, jednostranné hodnotenie dôkazov, neaplikovanie zásady in dubio pro reo). Obvinený analyzuje a hodnotí dôkaznú situáciu, polemizuje so skutkovými závermi súdov a napáda ich spôsob hodnotenia dôkazov prezentujúc vlastné závery, smerujúce k opačnému záveru o jeho vine. V tejto súvislosti však treba podotknúť, že dovolací súd nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť zisteného skutku (pokiaľ nejde o výnimku podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého stupňa, prípadne korekcie odvolacieho súdu, a dovolací súd už nie je oprávnený zistený skutok skúmať ani prehodnocovať, ale musí ho ako správny prezumovať a vychádzať z neho. Rovnako to platí o hodnotení dôkazov vykonaných súdmi nižšieho stupňa, ktoré je predpokladom pre ustálenie skutkových záverov.

Pokiaľ ide o aplikáciu zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného“ (in dubio pro reo), táto taktika súvisí s otázkou skutkového stavu a hodnotením dôkazov, ktorých preskúmanie je v dovolacom konaní neprípustné. Použitie tejto zásady, ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 2 Tr. por., prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie (R 28/1998). Ak však súd vykonal všetky dostupné dôkazy, vyhodnotil ich (pričom v konaní nevzhliadol pochybnosti o dokazovaných skutočnostiach) a následne dospel k určitým skutkovým a právnym záverom (ktoré sú zároveň presvedčivé), túto zásadu nie je možné aplikovať.

Vo vzťahu k rozsahu dokazovania, vo všeobecnosti, treba zdôrazniť i to, že súd vykonávajúci dokazovanie nie je viazaný návrhmi strán či ich názormi. Je výlučne na jeho zvážení, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam a vykonanie ktorého naopak nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numerantur). Ak by totiž záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinil v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktorá súvisí so zásadou, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R

7/2011). Dôkazy, ktoré boli získané zákonným spôsobom, súdy v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotia podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Treba zdôrazniť, že žiaden dôkaz nemá zákonom predpísanú dôkaznú silu a je len na hodnotiacej úvahe súdu, ako sa s dôkaznou hodnotou jednotlivých dôkazov vysporiada, ktoré bude považovať za relevantné a ktoré naopak za menej podstatné. Ak teda súdy nižšieho stupňa vyhodnotili výsledky dokazovania v zmysle zákona, v rozsahu a spôsobom, ktorý však nie je súladný s predstavami obvineného, nemožno takýto postup považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. ani žiadneho iného dovolacieho dôvodu.

Uvedené námietky, smerujúce proti rozsahu dokazovania, skutkovému stavu a hodnoteniu dôkazov teda nemožno podradiť pod žiaden dovolací dôvod a preskúmať ich meritorne, preto sa nimi dovolací súd nezaoberal.

Za námietky relevantné z hľadiska ich subsumpcie pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. je podľa hodnotenia dovolacieho súdu možné považovať námietky spočívajúce v:

- nedostatočnom odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa vo vzťahu k spáchaniu činu na chránenej osobe
 - nevyšporiadaní sa s rozporom vo výpovedi poškodeného zo strany súdov nižšieho stupňa
 - nevykonaní dôkazov navrhnutých obvineným
 - nevyšporiadaní sa s návrhmi obhajoby na dokazovanie a doplnenie dokazovania a absencia odôvodnenia rozhodnutia v tejto časti,
- a je možné ich zhrnúť do dvoch hlavných okruhov, týkajúcich sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa a nevykonania dôkazov navrhnutých obvineným.

K odôvodneniu rozhodnutí:

Medzi základné definíčné prvky práva na spravodlivé súdne konanie (spravodlivý súdny proces) patrí podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku), Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 226/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, I. ÚS 114/08, III. ÚS 2/09, III. ÚS 36/2010, I. ÚS 344/10, I. ÚS 712/14), ale i rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu, právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré dáva odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na rozhodujúce (relevantné) argumenty jednotlivých strán. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia vyplýva nielen z potreby účastníkov (strán konania) mať možnosť dozvedieť sa o dôvodoch a príčinách, pre ktoré súd rozhodol určitým spôsobom, ale aj z prípadnej potreby skutkovo a právne argumentovať proti vydanému rozhodnutiu súdu v rámci využitia riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov. Treba však zdôrazniť, že Ústavný súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti už vyslovil, že všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi (stranami), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (IV. ÚS 115/03, II. ÚS 76/07, I. ÚS 241/07). Podobný záver zaujal i Európsky súd pre ľudské práva, ktorý vyslovil, že od súdov sa nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (napríklad rozhodnutia Higgins proti Francúzsku, Hiro Balani proti Španielsku, Georgiadis proti Grécku, etc.).

Obsah požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je v Trestnom poriadku vyjadrený v § 168 ods. 1, podľa ktorého ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tie. Keďže ustanovenie § 168 ods. 1 Tr. por. platí primerane i pre uznesenie (§ 180 Tr. por.), treba rovnako dôsledne trvať na uvedených požiadavkách pre všetky rozhodnutia vydané v prvostupňovom, či

odvolacom konaní. Na druhej strane takúto požiadavku nemožno chápať spôsobom, že zahŕňa právo účastníka konania byť pred súdom úspešný, prípadne právo na vydanie rozhodnutia v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo s navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), preto nie je porušením práva na súdnu ochranu ani práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie v súlade s objektívnym právom. Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež konštatoval, že postup súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy nemožno hodnotiť ako nezákonný (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Váda nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe nemusí disponovať potrebnou intenzitou smerujúcou k porušeniu ústavných práv. Túto skutočnosť je potrebné posudzovať vždy individuálne pre konkrétny prípad a so zreteľom na charakter konania (II. ÚS 373/08). Takú intenzitu zásahu, ktorá je spôsobilá privodiť porušenie ústavných práv, dosahuje odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré neuvádza žiadnu argumentáciu, na základe ktorej by bolo možné zistiť rozsah porušenia práva, prípadne také, v ktorom dôvody, na ktorých je založené, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, alebo ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (I. ÚS 344/10, III. ÚS 305/08). K porušeniu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu môže však dôjsť aj tým, že by sa súd pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (IV. ÚS 182/09).

Po preskúmaní rozhodnutí súdov nižšieho stupňa dovolací súd dospel k záveru, že parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia spĺňajú.

Odôvodnenie prvostupňového rozsudku obsahuje nielen úvodnú popisnú časť (v ktorej sa okrem iného uvádza, ktoré dôkazy súd vykonal - najmä jednotlivé výpovede a listinné dôkazy, s popisom ich podstatného obsahu a uvedením, ako sa k nim vyjadril obvinený), ale i spôsob a rozsah, akým súd hodnotil dôkazy, záver, ku ktorému dospel, vrátane úvah, ktoré ho k nemu viedli. Odôvodnenie obsahuje jasné a logické úvahy súdu o tom, prečo uveril poškodenému a neuveril obrane obvineného, ktorá sa svojou podstatou javila ako nezmyselná a nepravdepodobná. Tieto úvahy sú podľa názoru dovolacieho súdu rovnako presvedčivé ako zvyšok rozhodnutia. V závere odôvodnenia sa okresný súd v nadväznosti na odôvodnenie výroku o vine vysporiadal aj s východiskami pre závery o druhu a výmere trestu a ochranného opatrenia, so zohľadnením všetkých skutočností, ktoré spadajú pod kritériá pre ukladanie trestov a ochranných opatrení podľa § 34 a § 35 Tr. zák., najmä osoby obvineného a jeho pomerov.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu rovnako nemožno vytknúť nedostatok riadneho odôvodnenia. Po úvodnej časti, ktorá obsahuje zhrnutie predchádzajúceho konania i obsah námietok uplatnených obvineným v odvolaní, súd uviedol spôsob a rozsah preskúmania rozhodnutia súdu prvého stupňa, zhodnotil vykonané dokazovanie a možnú existenciu procesných nedostatkov, pričom sa stotožnil s postupom okresného súdu a jeho rozhodnutím, ktorého odôvodnenie vrátane skutkových a právnych záverov považoval za správne a dostatočné. Odvolací súd sa zároveň vysporiadal s rozhodujúcimi argumentami odvolateľa, ktorých ťažisko bolo sústredené na hodnovernosť výpovede poškodeného a rozpory v nej (str. 5 odôvodnenia) a stotožnil sa s hodnotením výpovede poškodeného i s druhom a výmerou trestu, resp. ochranným opatrením, ktoré obvinenému uložil súd prvého stupňa. V tejto súvislosti preto neobstojí ani námietka obvineného o nevysporiadaní sa s rozpormi vo výpovedi poškodeného zo strany súdov nižšieho stupňa.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa, ani z rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. z ich odôvodnení, nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Okresný i krajský súd výstižne a postačujúco odôvodnili, čo ich viedlo k vydaniu konkrétneho rozhodnutia, tieto rozhodnutia preto nevykazujú znaky arbitrárnosti či svojvôle a odôvodnenia ako celok spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia podľa § 168 ods. 1 Tr. por.

Čo sa týka ďalších konkrétnych námietok obvineného, najmä že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa

neobsahujú odôvodnenie vo vzťahu k spáchaniu činu na chránenej osobe, treba podotknúť, že vo vzťahu k rozsudku okresného súdu bolo potrebné túto námietku uplatniť najneskôr v odvolacom konaní, aby ju bolo možné dovolacím súdom meritórne preskúmať (§ 371 ods. 4 Tr. por.). Pokiaľ ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, vzhľadom k charakteru odvolacieho konania je rozsah prieskumnej povinnosti v tomto opravnom konaní obmedzený a v kontexte tejto skutočnosti je potom potrebné nazerať aj na obsah samotného odvolacieho rozhodnutia. Odvolací súd nebol povinný sa osobitne vyjadrovať k namietanej okolnosti, keď sa stotožnil s postupom súdu prvého stupňa i jeho závermi a súčasne táto námietka nebola uplatnená obvineným v odvolacom konaní. Navyše okolnosť, že trestný čin bol spáchaný na osobe vyššieho veku podľa § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. v spojení s § 127 ods. 3 Tr. zák., vyplýva zo samotnej skutkovej vety obsahujúcej dátum narodenia poškodeného, z ktorého je zrejmé, že v čase spáchania skutku tento ďaleko presahoval vekovú hranicu v zmysle § 127 ods. 3 Tr. zák., čo muselo byť zjavné i zo zbežného pohľadu na poškodeného. Tento záver potvrdzuje aj spôsob konania páchatel'a, z ktorého sa v zmysle ustálených skutkových záverov javí, že priebeh skutku ako taký a motivácia páchatel'a mohli do určitej miery súvisieť i s vekom poškodeného (moment prekvapenia, odňatie vecí, útek). Nad rámec uvedeného, Najvyššiemu súdu nedalo nepovšimnúť si záznam v zápisnici o hlavnom pojednávaní (č. l. 231 rub) a v rozsudku súdu prvého stupňa (str. 3), ktoré v kontexte vyššie uvádzaného svedčia o tom, že poškodený ako osoba vyššieho veku nebol v dobrom zdravotnom stave, okrem iného sa pohyboval pomaly a bolo potrebné ho hlasno oslovovať, čo napokon čiastočne vyplýva i zo samotnej výpovede poškodeného. Vek poškodeného, prípadne i jeho zlý zdravotný stav, pravdepodobne boli zjavné už pri prvom kontakte s ním, pričom pri spáchaní skutku vďaka tomu páchatel' mohol predpokladať menší odpor alebo slabšiu intervenciu, či odvetu nasledujúcu po spáchaní činu. Dovolací súd preto námietky obvineného v tejto časti nepovažuje za spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., ktorý pre svoju opodstatnenosť vyžaduje porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

K dôkazným návrhom:

V rámci uplatňovania obhajobných práv patrí obvinenému i právo spočívajúce v možnosti navrhovať dôkazy sám alebo prostredníctvom obhajcu (§ 34 ods. 1, § 44 ods. 2 Tr. por.) s tým, že už na začiatku konania pred súdom prvého stupňa obvinený môže uplatniť všetky dôkazy, ktoré sú mu známe a ktoré navrhne vykonať (§ 34 ods. 2 Tr. por.). Tomuto právu korešponduje povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, s adekvátnym odôvodnením takéhoto postupu.

Z obsahu spisového materiálu nevyplýva, že by obvinený v priebehu konania pred okresným, či krajským súdom urobil akýkoľvek návrh na vykonanie dokazovania, či jeho doplnenie. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní uskutočnenom dňa 31. júla 2019 a následne dňa 25. septembra 2019 je zrejmé, že obvinený po výzve predsedu senátu na vyjadrenie, či strany majú návrhy na doplnenie dokazovania, žiadne návrhy nemal. Dňa 25. septembra 2019 na hlavnom pojednávaní preto súd podľa § 274 ods. 1 Tr. por. vyhlásil dokazovanie za skončené a rozhodol. Návrhy na vykonanie dokazovania, či jeho doplnenie neboli uskutočnené ani osobitným podaním obvineného, či jeho obhajkyne JUDr. Renáty Fardousevej v rámci konania pred súdom prvého stupňa, neboli uplatnené v podanom odvolaní, ani osobitným podaním v rámci konania pred odvolacím súdom a nevyplývajú ani zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 30. januára 2020. Dovolací súd v tejto otázke poukazuje na judikatúrne prijatý záver, že vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. (R 116/2014). Námietka obvineného je preto absolútne neopodstatnená. Navyše nie je zrejmé, na akom skutkovom podklade bola vôbec v dovolacom konaní uplatnená, keď v argumentácii dovolateľa absentuje akákoľvek konkretizácia súdom opomenutých návrhov. So zreteľom na uvedené je potom neadekvátna aj námietka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa v otázke vysporiadania sa s neakceptovanými návrhmi

obvineného v priebehu konania. Vzhľadom k tomu, že žiadne takéto návrhy neboli zo strany obvineného vznesené, odôvodnenie rozhodnutí riešenie tejto otázky neobsahuje.

S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti možno konštatovať, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. naplnený nebol.

Za námietku subsumovateľnú pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. možno považovať námietku nenaplnenia znakov skutkovej podstaty stíhaného trestného činu, najmä vo vzťahu ku kvalifikačnému znaku chránenej osoby.

Obvinený bol uznaný vinným zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., teda že si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil a čin spáchal na veci, ktorú mal iný pri sebe, hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený, a spáchal ho na chránenej osobe, v tomto prípade osobe vyššieho veku.

Objektom trestného činu krádeže je ochrana vlastníckeho práva k veci a oprávnenej držby veci. Za cudziu vec treba považovať vec, ktorá páchatelovi vlastnícky vôbec nepatrí, resp. mu nepatrí výlučne, za predpokladu, že s ňou nakladá ako s vlastnou alebo spôsobom, ktorý je vyhradený výlučnému vlastníkovi. Prisvojením veci sa rozumie získanie možnosti trvalej dispozície s vecou, teda vylúčenie doterajšieho vlastníka alebo držiteľa veci z držby, užívania a nakladania s vecou. Páchatel si prisvojí vec tým, že sa jej zmocní (objektívna stránka), ak odníme vec z dispozície vlastníka, oprávneného držiteľa alebo faktického držiteľa a ak tak získa možnosť s vecou trvalo nakladať podľa svojej vôle sám alebo s ďalšími osobami (spolupáchatelmi). Trestný čin je dokonaný aj vtedy, ak páchatel odníme vec z dispozície poškodeného a ukryje ju na inom mieste s úmyslom vec neskôr vyzdvihnúť; podobne je čin dokonaný, ak po násilnom vniknutí do miestnosti páchatel pomocou kľúčov vnikne do skriň a stolov, odcudzí z nich veci a uloží do pripravenej batožiny, aj keď potom za ďalším účelom v miestnosti zotrvá (R 51/1976-I.). Ak je čin spáchaný na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe, nie je potrebné, aby bola spôsobená aspoň škoda malá. Čin je spáchaný na veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe, ak ide o oblečenie, šperky alebo iné doplnky a veci, ktoré má niekto vo vrecku, v taške, kabelke, kufri a pod. Z hľadiska subjektívnej stránky sa pri tomto trestnom čine vyžaduje úmysel. Páchatelom môže byť ktokoľvek, teda ide o subjekt všeobecný. Kvalifikačným znakom zakladajúcim použitie vyššej trestnej sadzby je aj špeciálna recidíva páchatela vo forme predchádzajúceho odsúdenia za trestný čin krádeže alebo za obdobný čin pri existencii právoplatného rozsudku. Nemusí dôjsť k výkonu trestu, a to ani sčasti. Pri takom odsúdení nesmie platiť fikcia neodsúdenia. Podmienkou však je, že k právoplatnému odsúdeniu došlo v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch pred spáchaním trestného činu. Osobou vyššieho veku podľa § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. je osoba staršia ako šesťdesiat rokov (§ 127 ods. 3 Tr. zák.).

Po preskúmaní veci vo vzťahu k obvinenému O. W. dovolací súd, vychádzajúc zo skutkových okolností ustálených súdmi nižšieho stupňa, ktoré nie je už oprávnený skúmať a meniť, nezistil v rozhodnutiach súdov nižších stupňov také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Z vymedzenia skutku tak, ako bol ustálený, je jednoznačné, že je trestným činom a že obvinený naplnil jeho skutkovú podstatu spôsobom uvedeným v Trestnom zákone, keď dňa 3. apríla 2019 v meste B. zastavil poškodeného, zjavne osobu vyššieho veku, ktorý kráčal od lekárne k predajni N., a po tom, ako si poškodený položil svoju tašku na zem a položil do nej svoju peňaženku, obvinený peňaženku z tašky vytiahol, odcudzil z nej peniaze, peňaženku odhodil a utiekol, teda prisvojil si cudziu vec tým, že sa jej zmocnil, a išlo o vec, ktorú mal poškodený pri sebe, pričom obvinený už bol za trestné činy krádeže odsúdený v konaniach pred Okresným súdom Galanta sp. zn. 1 T 52/2016 a sp. zn. 0 T 98/2017, ktoré právoplatné rozhodnutia spadajú do obdobia predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacov pred spáchaním súdeného skutku. Dovolací súd zastáva názor, že všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. f) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák., boli jasne skutkovo vymedzené a v zmysle ustáleného skutkového stavu naplnené, teda k nesprávnej aplikácii práva a ani k nesprávnemu právnemu

posúdeniu skutku zo strany súdov nižšieho stupňa preto nedošlo.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. sa teda rovnako nepreukázal.

Vo vzťahu k ostatným uplatneným námietkam dovolateľa Najvyšší súd opakuje, že obsah konkrétnych námietok, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu podľa § 371 Tr. por. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení, pričom námietky týkajúce sa:

- neprimeranej výšky trestu a jeho mimoriadna prísnosť

- opakované zohľadnenie trestnej minulosti obvineného pri ukladaní trestu,

ktoré obvinený uplatnil, nesmerujú proti právnomu posúdeniu skutku, ale proti výške uloženého trestu a jeho primeranosti. Dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že vzťah dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por., viažuceho sa osobitne k trestu, bol vymedzený stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu prijatého 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010 (R 5/2011), podľa ktorého pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku. Pokiaľ teda obvinený ako dovolací dôvod uvádza § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tento je vo vzťahu k namietanému výroku o treste nesprávne použitý. Keďže dovolací súd nie je viazaný právnymi dôvodmi dovolania z hľadiska ich podradenia pod dovolací dôvod podľa § 371 Tr. por., ale obsahom dovolania a dovolacími dôvodmi (§ 385 ods. 1 Tr. por., m. m. § 62 ods. 1 Tr. por.), uplatnené dovolacie námietky zaradil pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por.

In medias res dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. zák. dovolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Súd prvého stupňa obvinenému uložil trest odňatia slobody v trvaní osem rokov a šesť mesiacov aplikujúc ustanovenie § 212 ods. 3 Tr. zák., poukazujúc na jednu prítiažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. (skutočnosť, že obvinený už bol za trestný čin odsúdený). Vzhľadom k tomu, že obvinený sa opätovne dopustil zločinu (pre zločin už bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 12. januára 2005, sp. zn. 1 T 66/2014, podľa § 234 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom toto odsúdenie nebolo v čase spáchania skutku zahladené), súd aplikoval i ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., ktoré zároveň vylučuje zohľadnenie prevažujúceho pomeru prítiažujúcich okolností podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., a teda i zohľadnenie prítiažujúcej okolnosti v trestnej sadzbe obvineného. Súd vychádzal z trestnej sadzby tri až desať rokov podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., ktorá sa po úprave podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. zmenila na šesť rokov a šesť mesiacov až desať rokov. Obvinenému bol teda uložený druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa (§ 34 ods. 6 veta druhá Tr. zák.), a tento bol uložený v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby na pomedzí dolnej a hornej hranice ako trest nepodmienečný. Obvineného súd zaradil na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom strázenia, keďže bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Ochranný dohľad bol obvinenému rovnako ukladaný v zmysle zákonných ustanovení.

Z uvedených dôvodov obvinený v dovolaní nesprávne dôvodí, že mu bola zohľadnená priťažujúca okolnosť spočívajúca v predchádzajúcom spáchaní trestného činu, keďže úprava trestnej sadzby na základe prevažujúceho pomeru priťažujúcich okolností je ustanovením § 38 ods. 5 Tr. zák. vylúčená a súd ustanovenie § 38 ods. 4 Tr. zák. z tohto dôvodu nepoužil. Postup súdu prvého stupňa bol v súlade so zákonom aj vtedy, keď vzal do úvahy všetky okolnosti podmieňujúce uloženie konkrétneho druhu a výmery trestu podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., spočívajúce okrem iného v osobe obvineného, jeho pomeroch vrátane jeho trestnej minulosti i možnostiach jeho nápravy. Uloženie trestu v stanovenej výmere súd náležite odôvodnil konkrétnymi skutočnosťami, preto mu ani v tomto smere nemožno nič vytknúť. Odvolací súd sa správne stotožnil s druhom a výmerou uloženého trestu i s úvahami súdu prvého stupňa predchádzajúcimi jeho uloženiu. Námietky obvineného preto nie sú v tomto smere opodstatnené.

K námietke neprimeranej výšky trestu a jeho mimoriadnej prísnosti dovolací súd uvádza, že táto ako taká nespadá pod rozsah dovolacieho prieskumu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. (ale ani podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.). Dovolací súd skúma uložený trest len z hľadiska jeho súladu so zákonom čo do druhu a výmery, nie však jeho primeranosť či spravodlivosť, ktoré vyplývajú z konkrétnych okolností predmetnej veci, ustálených a hodnotených súdmi nižšieho stupňa. V tejto súvislosti možno doplniť, že ani nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod (S 5/2010).

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd nepovažuje ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Tr. por. za naplnený.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.